

20.3.2018

ARVAMUS

Esitaja: transpordi- ja turismikomisjon

Saaja: regionaalarengukomisjon

ühtekuuluvuspoliitika ja valdkondliku eesmärgi „säästva transpordi ja tähtsate võrgutaristuste kitsaskohtade kõrvaldamise edendamine“ – ühissätete määruse artikli 9 punkti 7 – kohta
(2017/2285(INI))

Arvamuse koostaja: Kosma Złotowski

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et valdkondliku kontsentreerumise raames, mille eesmärk on suurendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslikkust ning toetada piirkondade jõupingutusi strateegia „Euroopa 2020“ rakendamisel, suunati seitsmenda valdkondliku eesmärgi alla kuuluvad investeeringud sihilikult transporditaristu kvaliteedi parandamise, mis hõlmab ka olemasoleva taristu tõhusat kasutamist;
- B. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitikat tuleb tõhustada, et peatada üha suurenevaid erinevusi liikmesriikide vahel, sealhulgas Euroopa Liidu eelarve suurendamise abil;
- C. arvestades, et Ühtekuuluvusfondist ja Euroopa Regionaalarengu Fondist antakse toetust nii üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) arendamiseks kui ka üleeuroopalise transpordivõrgu välise piirkondliku ja kohaliku transporditaristu arendamiseks, eelkõige vähem arenenud liikmesriikides ja piirkondades, kus tuleb veel teha märkimisväärsed jõupingutusi puuduvate ühenduslülide loomiseks, kitsaskohtade kaotamiseks ning veeremi ajakohastamiseks;
- D. arvestades, et transpordisektor ja selle sektori taristu on iga riigi arengu keskmes ning arenguks ja liikmesriigi elanikkonna heaoluks hädavajalikud ning et just seetõttu jääb transpordisektor investeeringute põhivaldkonnaks, mis edendab majanduskasvu, konkurentsivõimet ja arengut iga ELi piirkonna majanduspotentsiaali suurendamise abil, soodustades seega majanduslikku ja sotsiaalset sidusust, toetades siseturgu ja hõlbustades sellega sidusust, integratsiooni ning sotsiaalset ja majanduslikku kaasamist, võideldes piirkondade vahelise ebavõrdsuse vastu, soodustades teenuste ja koolituse kättesaadavust kõige äärepoolsemates piirkondades, kus praegu ähvardab elanikkonna väljavoolu oht, ning tugevdades ettevõtlusega alustamise ja selle arendamise võrgustikke;
- E. arvestades, et sellised komponendid nagu alternatiivkütuste taristu (laadimisseadmed) ning intelligentsed ja uuenduslikud transpordisüsteemid on põhivõrgu koridoride arendamise lahutamatu osa ning etendavad olulist rolli, kuna võimaldavad vähendada süsinikdioksiidi heidet transpordisüsteemis tervikuna;
- F. arvestades, et Euroopa ühendamise rahastu kaudu on rahastamisperioodil 2014–2020 eraldatud umbes 24 miljardit eurot, eelkõige raudteeprojektidele;
- G. arvestades, et Euroopa ühendamise rahastu kogueelarve aastateks 2014–2020 on 24,05 miljardit eurot, millest 11,305 miljardit eurot tehakse kättesaadavaks nende liikmesriikide territooriumil asuvatele projektidele, mis on Ühtekuuluvusfondi jaoks toetuskõlblikud;
- H. arvestades, et jätkusuutlikul investeerimisel on oluline roll mitte ainult piiratud suutlikkuse ja taristu seisukorra halvenemise vastu võitlemisel, vaid ka pikaajalise hoolduse tagamisel;
- I. arvestades, et liikmesriigid seisavad silmitsi ühise probleemiga, mis seisneb

transporditaristu rahastamises nappide eelarvevahenditega ja niisuguse võrgu loomises, mis integreeriks ja ühendaks eri transpordiliike paremini ning tagaks tõhusad transporditeenused ja reisijate ohutuse;

- J. arvestades, et enamikku transpordi jaoks eraldatavatest ELi vahenditest hallatakse mitte liikuvuse ja transpordi peadirektoraadis, vaid komisjoni teistes peadirektoraatides ning selline olukord ei soodusta ühtset arusaama TEN-T lõpuleviimise kohta;
1. märgib, et edusammud, mida on tehtud TEN-T põhivõrgu ja üldise võrgu strateegiliste osade väljakujundamisel Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi raames kavandatud projektide kaudu, on endiselt piiratud ning väljavalitud projektide arv on väike; peab kahetsusväärseks praeguse programmitöö perioodi rakendamise edasilükkumist, mis on avaldanud raudteetranspordiinvesteeringutele märkimisväärset negatiivset mõju; kutsub komisjoni seetõttu üles uurima, kuidas rakendamise praegustest piirangutest üle saada, ja palub tal esitada ettepanekuid selle kohta, kuidas väljavalitud projektide arvu suurendada;
 2. tuletab meelde, et liikmesriigid olid kohustatud eeskirjade ja komisjoniga sõlmitud partnerluslepingute kohaselt esitama 2016. aasta lõpuks oma transpordistrateegiad kuni aastani 2030; palub komisjonil seetõttu esitada Euroopa Parlamendile hinnang riiklike strateegiate, riiklike rakenduskavade ja TEN-T ettepanekute kohta ning koostada ja avalikustada mitteametlik transpordistrateegia, mis põhineb liikmesriikide poolt partnerluslepingute raames koostatud siseriiklikel strateegiatel; palub komisjonil koostada ka rahastamisperioode 2007–2013 ja 2014–2020 käsitlev kaart TEN-T transpordiprojektidest, mida liikmesriikide rakenduskavade raames rakendatakse või mille kohta on tehtud ettepanek, see avalikustada ja seda pidevalt ajakohastada; palub Euroopa Kontrollikojal koostada projektide rakendamise kohta liikmesriikides eriaruanded, milles käsitletakse projektide ettevalmistusaega, hankemenetlusi, teostatavus- ja tehniliste uuringute maksumust, ehituskulusid ja majanduslikku tõhusust; palub ühtlasi, et komisjon võtaks kontrollikoja eriaruandeid arvesse ja hindaks võimalust jagada parimaid tavasid, et ühtlustada menetlusi ja kehtestada standardkulud, mis võimaldaksid kasutada ELi raha paremini;
 3. palub komisjonil vaadata läbi oma sisemised halduseeskirjad, et suurendada liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi osalemist transpordiga seotud projekte ja menetlusi käsitlevates otsustes; palub komisjonil ühtlasi hinnata võimalust parandada ja tugevdada vastutavate peadirektoraatide kaasamist transpordiga seotud rakenduskavadesse, et TEN-T määrust paremini rakendada;
 4. kutsub komisjoni üles kasutama eespool nimetatud hindamise tulemusi 2020. aasta järgse transpordipoliitika eeskirjade jaoks;
 5. rõhutab, et mõnes liikmesriigis esineb endiselt mahajäämust ELi selliste ühiste transpordipoliitika põhieesmärkide täitmisel nagu heitkoguste vähendamine, ühelt transpordiliigilt teisele üleminek, nimelt üleminek raudteele ja säästvatele siseveekogudele, eelkõige kui võrrelda Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriike Lääne-Euroopa liikmesriikidega; juhib tähelepanu sellele, et nende konkreetsed vajadused ei ole alati kooskõlas ELi investeerimisprioriteetidega, ning nõuab seetõttu komisjonilt vajalikku toetust ja abi transpordiprojektide Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist rahastamisel ning toetust keskpikkadele ja pikaajalistele

investeeringiprogrammidele; soovib ka, et komisjon eraldaks tehnilist abi riikidele, mis on ELi peamiste transpordisektori eesmärkide saavutamisel maha jäänud;

6. nõuab jätkuvat ja tasakaalustatud toetust TEN-T põhi- ja üldvõrgule ning horisontaalsetele prioriteetidele ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama Euroopa piiriüleste infrastruktuuriprojektide jaoks täielikult ära Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi potentsiaali, et viia lõpule üleeuroopalise transpordivõrgu põhi- ja üldvõrk, ning hoidma, täiustama ja uuendama olemasolevaid taristuid ja paremini integreerima riigisiseseid transpordiühendusi piiriüleste ühendustega selles osas, mis puudutab transpordivõrkude vastastikust sidumist, mitmeliigilisust ja koostalitlusvõimet; rõhutab sellega seoses, et 2020. aasta järgses transpordi- ja ühtekuuluvuspoliitikas tuleb ette näha piisavad eelarvehendid ja selgelt struktureeritud rahastamisprogrammid, keskendudes eelkõige piirkondlikele piiriüleselt puudevatele ühendustele, mis on kasutuselt kõrvaldatud ja maha jäetud;
7. võtab teadmiseks segarahastamise ulatuslikuma rakendamise; nõuab siiski märkimisväärselt tihedamat parimate tavade vahetamist, tehnilise abi andmist ja ettevalmistavate töövahendite ettenägemist liikmesriikidele, et levitada rahastamisvahendeid käsitlevat teavet; tuletab ühtlasi meelde, et rahastamisvahendid ei ole alati raudtee-, siseveeteede või piiriüleste projektide rahastamiseks asjakohased ning väiksematel riikidel esineb raskusi avaliku ja erasektori partnerluste rakendamisel; rõhutab selles kontekstis avaliku ja erasektori rahastamise stimuleerimise vajadust, et viia TEN-T põhivõrk 2030. aastaks lõpule; rõhutab ka vajadust säilitada ELi poolse toetuse suur osa, sest toetused jäävad oluliseks vahendiks erainvestorite ligimeelitamisel ja liikmesriikide vaheliste erinevuste kaotamisel, aga ka kasumi ja kahjumi jaotamise õiglase tasakaalu tagamisel avaliku ja erasektori investorite vahel; soovib komisjonil teha kindlaks sobivad rahastamisvahendid, et tagada kogu ELis vastastikune seotus, millele lisanduvad tõhusamad ja ohutumad transporditeenused; rõhutab siiski, et uusi ELi rahastamisvahendeid või uusi ELi fonde ei tohi luua transpordipoliitika rahastamise või mis tahes transpordiga seotud rahastamispaketi arvel;
8. rõhutab ELi transpordipoliitika ees üleilmsel turul seisvate tulevaste probleemide valguses, eelkõige mis puudutab uusi tehnoloogiaid, intelligentseid transpordisüsteeme ja suurenevat turukonkurentsi, et rahastamine ELi transpordi investeeringuprojektidele on vaja säilitada vähemalt samal tasemel;
9. nõuab ühtekuuluvuspoliitika vahendite eraldamist mitmeliigilise transpordi taristu arendamisele, sh toetust mitmeliigilise transpordi terminalide kavandamisele ja intelligentsete transpordisüsteemide väljatöötamisele kombineeritud vedude jaoks;
10. palub komisjonil ja liikmesriikidel jätkata järgmisel programmitöö perioodil projektide kaasrahastamist kohustusliku kasutamise põhimõtte alusel;
11. julgustab liikmesriike ja piirkondi rakendama oma teedevõrgustike kasutustasude kehtestamisel „kasutaja ja saastaja maksab“ põhimõtet, et edendada keskkonnahoidlikku logistikat ja saada tulu, mis võib suurendada riigi eelarvet;
12. toetab piisavate vahendite eraldamist teadusuuringutele, programmidele ja projektidele, millega edendatakse Euroopas liiklusohutust vastavalt Valletta deklaratsioonile liiklusohutuse kohta;

13. ergutab komisjoni, liikmesriike ja piirkondi suurendama toetust jalgrattataristule, näiteks EuroVelo võrgustiku edasiarendamisele kombineeritult Euroopa raudteeühendustega;
14. rõhutab vajadust tagada vahendite kättesaadavaks tegemine selleks, et toetada säästvat linnalist liikumiskeskonda, arendada intelligentseid transpordisüsteeme, jalgratturite ja jalakäijate projekte ning parandada juurdepääsetavust puuetega inimeste jaoks.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	20.3.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 -: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Georges Bach, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Markus Pieper, Gabriele Preuß, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jakop Dalunde, Mark Demesmaeker, João Pimenta Lopes, Matthijs van Miltenburg
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Gilles Lebreton

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

35	+
ALDE	Gesine Meissner, Dominique Riquet, Pavel Telička, Matthijs van Miltenburg
ECR	Mark Demesmaeker, Jacqueline Foster, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Peter van Dalen,
EFDD	Daniela Aiuto, Peter Lundgren
ENF	Georg Mayer
PPE	Georges Bach, Deirdre Clune, Andor Deli, Dieter-Lebrecht Koch, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Luis de Grandes Pascual, Wim van de Camp
S&D	Lucy Anderson, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Miltiadis Kyrkos, Gabriele Preuß, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Claudia Țapardel, Janusz Zemke
Verts/ALE	Michael Cramer, Jakop Dalunde, Keith Taylor

3	-
EFDD	Jill Seymour
GUE/NGL	Merja Kyllönen, João Pimenta Lopes

1	0
ENF	Gilles Lebreton

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu